

24. 08. 2018

nr RPW

24521/2018 P

(po podpis)

03980200081229
RPW/24721/2018 P
2018-08-24

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 23 sierpnia 2018 r.

DKO-WEK.054.26.2018.AK

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie senatorskie nr BPS/043-64-1865/18

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie Pana Antoniego Szymańskiego, Senatora RP, złożone podczas 64. posiedzenia Senatu RP 27 lipca 2018 r. w sprawie współpracy szkół z radami rodziców oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji programu profilaktyczno-wychowawczego.

Szanowny Panie Senatorze,

kształcenie i wychowanie uczniów jest złożonym i ważnym, jeśli nie najważniejszym, zadaniem publicznym. Nie sposób realizować obecnie tego zadania z wyłączeniem (lub jakimkolwiek ograniczeniem roli) integralnych uczestników tego procesu – rodziców, społeczności lokalnych czy partnerów

społecznych szkoły. W pełni należy też podzielić pogląd o konieczności stałego wsparcia tego procesu przez wszystkie organy i instytucje Państwa.

Stosownie do ustrojowej zasady decentralizacji kompetencji działalność prawodawcza w tym zakresie skoncentrowała się na wprowadzeniu jak najszerszych, otwartych możliwości współuczestniczenia rodziców w życiu szkoły. Nie jest to jednak równoznaczne z automatyczną i natychmiastową zmianą sposobu organizacji szkół. Rodzice są szczególnym uczestnikiem życia społecznego szkoły. W przeciwieństwie do uczniów, nauczycieli - nie wiążą ich (i nie mogą wiązać) ze szkołą formalno-administracyjne więzy. Rodzice relację ze szkołą w sposób naturalny sytuują najpierw na tle indywidualnych wyników kształcenia dziecka, a dopiero w dalszej kolejności – identyfikują zbiorowe (własne) zadania w tym obszarze. W tym sensie uzyskanie nawet wiedzy, co do istnienia stosownych przepisów - nie jest równoznaczne z ich wykorzystywaniem i stosowaniem.

Jak wynika z analiz żadne jednorazowe inicjatywy – nie zmieniały tego stanu. Ministerstwo zdecydowało się zatem na podjęcie czynności, które pozwoliłyby oddziaływać w tej kwestii w dłuższej perspektywie. Z punktu widzenia organów zarządzających sferą oświaty (szkoły, samorzady, administracja centralna) najważniejszym nie jest bowiem fakt istnienia przypadków nieprawidłowego ustalania priorytetów przez wybrane organy szkoły (rady rodziców, dyrektorów) czy samorzady, ale to - czy na przestrzeni lat podlegają one zmianom oraz jaka jest dynamika tych zmian? Przytoczone wyniki kontroli NIK dotyczą kontroli procesu w latach 2014/2015 i 2016/2017. Jest to zatem moment, w którym doszło do istotnego zintensyfikowania czynności Ministra Edukacji Narodowej w zakresie sposobu stosowania, a także brzmienia obowiązujących w tej sferze przepisów. Nie sposób w tym miejscu pominąć m.in.:

- zainicjowania i następnie powołania stanu prawnego, który w roku 2007 r. nałożył na szkołę obowiązek powoływania rad rodziców. Przepisy zostały następnie udoskonalone ustawą Prawo oświatowe w grudniu 2016 r. (proces był poprzedzony szerokimi konsultacjami ze środowiskiem, skupiającym rodziców uczniów),

- objęcie patronatem w latach 2016 i 2017 corocznych, ogólnopolskich konferencji rad rodziców, w tym jednej w Parlamencie RP (z udziałem Pani

Anny Zalewskiej – Ministra Edukacji Narodowej i przedstawicieli Parlamentu RP),

- dokonania zmiany koncepcji działania komórek organizacyjnych MEN. Bezpośrednim skutkiem tych czynności stało się wypracowanie jednolitych i koncepcyjnie uporządkowanych wykładni w sferze praktycznego stosowania właściwych tu przepisów. Cechą charakterystyczną stało się tu wypowiedzanie opinii przez MEN w trybie przyśpieszonym oraz odnoszącym się szeroko do całokształtu systemowego właściwych tu norm prawnych, umożliwiając ich zrozumienie, a nie tylko stosowanie,

- faktu, że wyniki obecnej kontroli NIK stały się podstawą do zmodyfikowania informacji dotyczącej sposobu i zasad działania rad rodziców na stronach MEN, pod kątem dostrzeżonych potrzeb i uchybień.

Nowy, specjalnie przygotowany materiał zawiera w szczególności informacje o zasadach i możliwościach prawnych angażowania się środowiska rodzicielskiego w finansowanie wsparcia zadań statutowych szkoły.

Dodatkowo opracowano materiał w przystępnej formie graficznej, który zostanie upowszechniony w szkołach wraz z listem Ministra Edukacji Narodowej związanym z rozpoczęciem roku szkolnego 2018/2019,

- rozstrzygnięcia, że w kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa, w ramach zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego, zostanie polecone kuratorom oświaty - objęcie nadzorem procesu opracowywania i realizacji programów wychowawczo- profilaktycznych w szkołach i placówkach (w ślad za deklaracją wyrażoną w stanowisku Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 kwietnia 2018 r. do informacji o wynikach kontroli NIK).

Kwestia obowiązków wychowawczych szkoły oraz rola rodziców w tym zadaniu - stały się jednym z najważniejszych obszarów zainteresowania Ministra Edukacji Narodowej. Podjęto trwałe działania systemowe, dla których wyniki kontroli NIK stały się przesłanką dla ich modyfikowania. Zainicjowane zmiany dotyczą wszystkich obszarów, w których aktywność właściwego ministra może nieść skutek sprawczy, a zatem w sferze projektów legislacyjnych (opartych na dialogu z partnerami społecznymi), inicjowania dialogu i współdziałania samych rodziców (konferencje), zmian w sposobie działania urzędu obsługującego Ministra, błyskawicznej korekty przekazu informacyjnego

w ślad za pojawiającymi się nowymi danymi dotyczącymi sposobu realizacji zadań oświatowych (NIK) oraz na polu kompetencji do wyznaczania celów (w kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa).

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Kopec
Podsekretarz Stanu